

УДК 634.017(092)

О.К. ДОРОШЕНКО, Н.М. ТРОФИМЕНКО

Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України
Україна, 01014 м. Київ, вул. Тімірязєвська, 1

МИКОЛІ ФЕДОРОВИЧУ КАПЛУНЕНКУ – 80

Народився Микола Федорович 24 лютого 1925 р. у сім'ї селянина, яка мешкала у с. Малі Дмитровичі Обухівського р-ну Київської обл. Навчання у місцевій школі перервала Велика Вітчизняна війна. Після визволення села від німецько-фашистських військ у листопаді 1943 р. Миколу Каплуненку мобілізували до лав Червоної Армії. Проїшов шлях від рядового до командира стрілкового відділення. Був тяжко поранений. За бойові заслуги нагороджений орденами: Богдана Хмельницького 3-го ступеня, Великої Отчественной війни 1-го ступеня, Красної Звезди та медалями: "За отвагу", "За боевые заслуги", "За победу над Германией", "За освобождение Варшавы".

Після одужання ще деякий час продовжував служити у військах Червоної Армії, дислокованих на території Німеччини. Після демобілізації Микола Федорович влітку 1950 р. почав працювати на Київській копіювальній фабриці і водночас здобував дві освіти – середню загальноосвітню (вчився у 10-му класі вечірньої школи) та спеціальну – з механіки устаткування фабрики.

У 1951 р. М.Ф. Каплуненко вступає до Української сільськогосподарської ака-

М.Ф. Каплуненко

демії на лісогосподарський факультет, після закінчення якого у 1956 р. отримує диплом інженера лісового господарства. Два роки працював на Київській дільниці тресту "Союзантисептик" спочатку старшим виконробом, а потім головним інженером.

І тільки влітку 1958 р. Микола Федорович знайшов роботу за покликом своєї душі і назавжди пов'язав життя з Центральним республіканським ботанічним садом АН Ук-

раїни (ЦРБС). Він продовжував навчатися і набував досвіду наукової роботи, бо вже давно вирішив присвятити себе науці. По закінченні аспірантури М.Ф. Каплуненко успішно захистив кандидатську дисертацію на тему "Біологічні властивості та використання в озелененні на Україні родів Туя і Біота".

М.Ф. Каплуненко брав активну участь в організації науково-дослідної бази ЦРБС "Нові культури" у с. Глеваха під Києвом. У листопаді 1964 р. його призначають на посаду вченого секретаря ЦРБС, а згодом (у червні 1970 р.) – заступника директора з наукової роботи. Микола Федорович успішно поєднує адміністративно-організаційну роботу з науково-дослідною у відділі дендрології. Остання була присвячена вивченню біології розмноження біоти східної і туї західної, мутагенезу і сексуалізації пагонів

видів дуба та перспектив їх використання у різних галузях народного господарства України.

Згодом М.Ф. Каплуненко розпочинає дослідження регіональної дендрофлори України. За участю Миколи Федоровича або під його безпосереднім керівництвом було здійснено експедиції з вивчення дендрофлори Поділля, Буковини, Закарпаття та Правобережного Лісостепу. Результатом цих досліджень стали узагальнюючі статті, присвячені дендрофлорі конкретних ботаніко-географічних регіонів України, які згодом лягли в основу капітальних зведень "Деревья и кустарники декоративных городских насаждений Полесья и Лесостепи УССР" (1980) і "Деревья и кустарники, культивируемые в Украинской ССР" (1986).

Поряд з великою дослідною роботою Микола Федорович надавав великого значення популяризації наукових знань, зокрема ним опубліковано науково-популярні книжки "Живі огорожі на шкільній садибі" (1959), "Шкідники і хвороби декоративних рослин" (1963), "Трудівники лісу" (що вперше побачила світ у 1980 р., а потім була перевидана у 1987 р.). Узагальненню досліджень з біології інтродукованих видів

дуба присвячена монографія "Интродукция дубов на Украине" (1981).

Демобілізувавшись з лав Радянської Армії, Микола Федорович не пориває зв'язків зі своїми побратимами. З 1970 р. він був секретарем Ради ветеранів 136-ї Київської стрілецької дивізії, а з 2003 р. очолив це об'єднання. Микола Федорович також займається національно-патріотичним вихованням молоді. За заслуги перед Батьківщиною, за участь у визволенні м. Обухів від німецько-фашистських загарбників рішенням Обухівського райвиконкому від 9 листопада 1983 р. Миколі Федоровичу Каплуненку присвоєно звання "Почесний громадянин м. Обухова". Крім того, його сумлінна праця була відзначена почесними нагородами – медалями "За воинскую доблесть" та "В память 1500-летия Киева".

Вийшовши у 1988 р. на пенсію, Микола Федорович продовжує спілкуватися з колегами по роботі. Він бере активну участь у всіх урочистих подіях Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, пов'язаних як з ювілеями Саду, так і з відзначенням пам'ятних дат видатних учених.

Бажаємо Миколі Федоровичу міцного здоров'я, щастя, успіхів.